

Talousarvio ja
toimintasuunnitelma 2024
sekä taloussuunnitelma
2025–2026

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Regional Council of South Ostrobothnia

Etelä-Pohjanmaan liitto

Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2024 sekä taloussuunnitelma 2025–2026,

C:105, julkaisuvuosi 2023

ISBN 978-951-766-454-7, ISSN 1237-9948

www.epliitto.fi

Sisällys

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS.....	3
1. ETELÄ-POHJANMAAN LIITON TOIMINTA.....	4
1.1 Toiminnan perusta	4
1.2 Luottamushenkilöhallinto	5
1.3 Liiton toimisto	6
1.3.1 Kehittäminen ja rahoitus	7
1.3.2 Alueiden käyttö ja liikenne	8
1.3.3 Kansainvälistyminen.....	10
1.3.4 Innovaatiot ja ennakointi.....	11
1.3.5 Kulttuuri	12
1.3.6 Hallinto	13
1.3.7 Johtaminen ja strateginen yhteistyö.....	13
2. STRATEGISET TAVOITTEET	15
3. TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025–2026.....	18
3.1 Yleisperustelut ja sitovuustaso.....	18
3.2 Käyttötalouden kuvaus	18
3.3 Talousarviotaulukot.....	19
3.3.1 Tuloslaskelma.....	19
3.3.2 Investointiosa	20
3.3.3 Rahoitusosa.....	20
4. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET	21

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS

Euroopassa on sota, jonka vaikutukset ovat mittavat. Vallitseva tilanne edellyttää erityistä valppautta vuonna 2024. Etelä-Pohjanmaan kehittämisessä lähtökohtana on tuoda ratkaisuja koko Suomen tarpeisiin ja vahvistaa niitä perusasioita, joissa täällä on yliverstaista osaamista.

Etelä-Pohjanmaan vahvuudet ovat selkeitä. Olemme yrittäjyys- ja ruokamaakunta. Yrittäjien osuus työllisistä on maan korkein ja pk-yrityssektori on laaja ja työllistävä. Maakunnassa on kaikkein eniten teollisuusyrityksiä asukasta kohti ja toimialoilla korostuvat erityisesti ruoka- ja metallituoteteollisuus. Puhtaan ja turvallisen ruuan markkinat ovat rajattomat ja kysymys on huoltovarmuuden näkökulmasta elintärkeästä perusasiasta. Olemme nousseet myös merkittäväksi sähköntuottajamaakunnaksi.

Vahvuuksien tukemiseen liittyy haastaviakin asioita. Maakunnan elinkeinoelämää leimaa matala tuottavuus. Suoraa vientiä ja suuria kansainvälisiä yrityksiä on vähän ja mediaanitulo on yksi maan matalimmista. Etelä-Pohjanmaalla on selkeästi liian vähän korkeakoulutuksen aloituspaikkoja ja takamatka muihin maakuntiin on suuri. Korkeakoulutuksen vahvistamisen kautta saadaan paitsi kipeästi tekijöitä työmarkkinoillemme, myös lisää korkeakoulutettujen yrittäjyyttä ja osaamisintensiivisiä yrityksiä. Samanaikaisesti tarvitsemme ammatillisen koulutuksen osaajia.

Etelä-Pohjanmaan liitto on iso rahoittajaviranomainen. EU-ohjelmakausi on lähtenyt vilkkaasti käyntiin ja rahoituksen suuri kysyntä on suorastaan yllättänyt. Ensi vuonna on aika jatkaa kehittämisharppauksien ottamista, sillä tulevien ohjelmakausien resursseista emme vielä tiedä. Etelä-Pohjanmaa on myös haluttu kumppani maailmalla. Liitto keskittyy ensi vuonna tärkeiden eurooppalaisten hankeverkostojen yhteistyöhön. EU-tietokeskuksessa vuosi 2024 on kansalaisviestinnän osalta EU-vaalivuosi. Kokonaismaakuntakaavan hyväksyminen tapahtuu vuonna 2024, mikäli asiat edistyvät suunnitellusti.

Petteri Orpon hallitusohjelma on tuore. Etelä-Pohjanmaan liitossa tehty suunnitelmallinen vaikuttamistyö kannatti, sillä ohjelmassa on useita Etelä-Pohjanmaan kannalta myönteisiä kirjauksia, joiden edistäminen edellyttää panostamista edunvalvontaan vuonna 2024. Liiton ammattitaitoinen henkilökunta ja eteenpäin katsovat päätöksentekijät tulevat laittamaan itsensä likoon maakunnan elinvoiman parantamiseksi.

1. ETELÄ-POHJANMAAN LIITON TOIMINTA

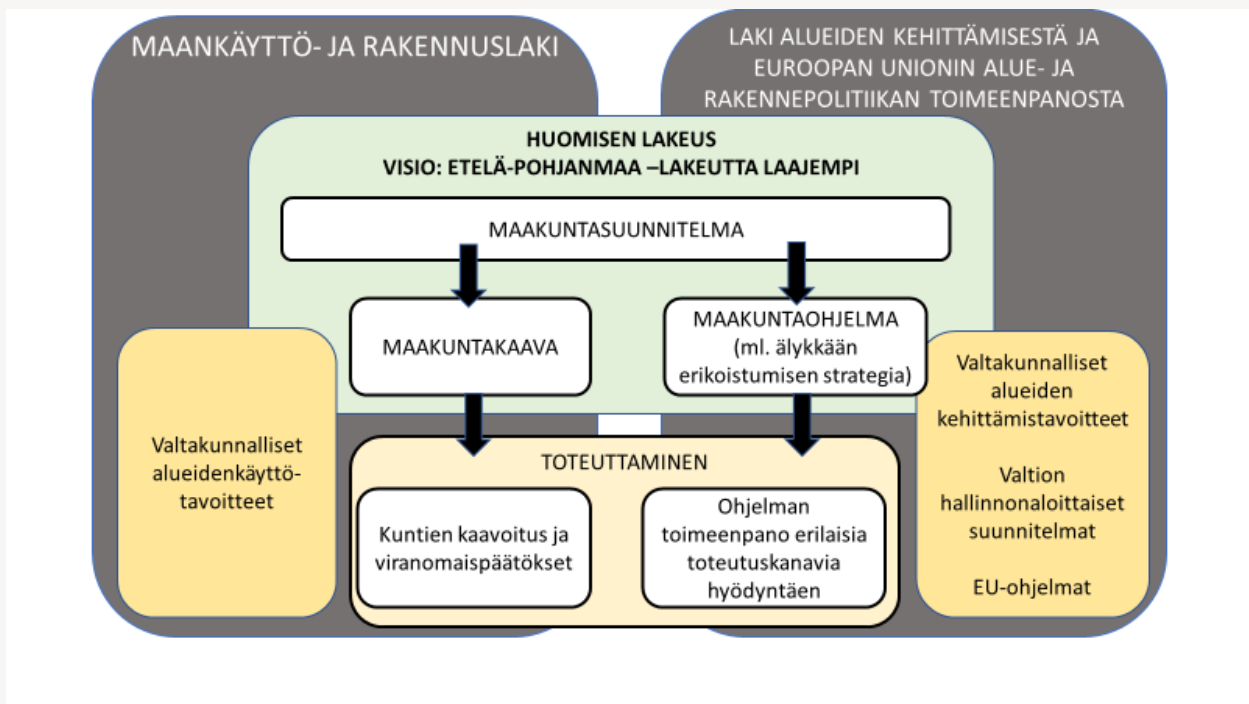
1.1 Toiminnan perusta

Etelä-Pohjanmaan liitto on 18 kunnan muodostama kuntayhtymä. Lakisääteisenä aluekehitysviranomaisena se vastaa Etelä-Pohjanmaan strategisesta kehittämisestä ja suunnittelusta. Liiton toiminta perustuu jäsenkuntien ja liiton väliseen perussopimukseen sekä alueiden kehittämistä ja alueiden käyttöä koskevaan lainsäädäntöön. Päätöksenteosta vastaavat jäsenkuntien valitsemat luottamushenkilöt maakuntavaltuustossa ja -hallituksessa.

Liitto ohjaa Etelä-Pohjanmaan yhteisen kehittämistahdon muodostamista. Se kokoaa ja sovittaa yhteen maakunnan tavoitteet ja kehittämisenäkemykset sekä työskentelee niiden toteutumiseksi. Liiton toiminta-alueen tavoitteita linjataan maakuntastrategiassa ja maakuntakaavassa sekä muissa liiton valmistelemissa asiakirjoissa.

Liitto kehittää maakuntaa yhteistyössä jäsenkuntiensa ja muiden toimijoiden kanssa sekä vahvistaa Etelä-Pohjanmaan kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä ja vetovoimaisuutta. Liitto haluaa olla "maakunnan menestyksen asialla". Toiminnan perustana ovat alueella kansanvaltaisesti hyväksytyt kehittämistavoitteet ja luottamuselinten päätökset.

Huomisen lakeus -maakuntastrategia on maakuntavaltuuston hyväksymä maakunnan kehittämistahdon ilmaisu. Se määrittelee maakunnan tavoitellun tulevaisuuskuvan vuoteen 2050 saakka. Maakuntastrategia sisältää myös maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin perustuvia keskipitkän aikavälin kehittämisen tavoitteita ja toimenpiteitä sekä suunnitelman toimenpiteiden toteuttamisesta. Maakuntastrategiassa huomioidaan niin EU-tasolta kumpuavia kuin kansallisia aluekehittämistä ohjaavia linjauksia.

Kuva: Maakunnan suunnittelujärjestelmä

1.2 Luottamushenkilöhallinto

Etelä-Pohjanmaan liiton ylintä päätösvaltaa käyttää **maakuntavaltuusto**. Maakuntavaltuutetut ja varavaltuutetut ovat kotikuntiansa kunnanvaltuutettuja. Maakuntavaltuuston kokoonpano määräytyy edellisten kuntavaalien äänijakauman perusteella. Kevään 2021 vaalien perusteella edustettuina ovat seuraavat poliittiset puolueet: keskusta (22 jäsentä), kokoomus (14), perussuomalaiset (11), sosialidemokraatit (6), kristillisdemokraatit (3), vihreät (1) ja vasemmistoliitto (1). Lisäksi hyvinvointialueen nuorisovaltuuston edustajalle on myönnetty läsnäolo- ja puheoikeus maakuntavaltuuston kokouksiin. Maakuntavaltuusto hyväksyy maakunnan kehittämistä ohjaavat strategiset suunnitelmat ja toimenpideohjelmat sekä vuosittain liiton toiminta- ja taloussuunnitelman ja talousarvion. Maakuntavaltuusto kokoontuu 2–3 kertaa vuodessa. Lisäksi valtuustolle järjestetään lyhyitä Teams-infoja ajankohtaisista asioista.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Lautakunta vastaa liiton hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo, että kuntayhtymän tilintarkastus toteutetaan hyvän kunnallisen tilintarkastustavan edellyttämällä tavalla. Maakuntavaltuuston valitsema tilintarkastusyhteisö vastaa liiton hallinnon ja talouden tarkastamisesta.

Etelä-Pohjanmaan liiton **maakuntahallituksen** muodostavat maakuntavaltuuston neljäksi vuodeksi valitsemat 13 jäsentä. Maakuntahallituksen kokoonpano noudattaa vuoden 2021 kuntavaalien poliittista äänijakaumaa maakunnassa ja tasa-arvolakia. Hallituspaikat jakautuvat puolueiden kesken seuraavasti: keskusta (6), kokoomus (3), perussuomalaiset (2), sosiaalidemokraatit (1) ja kristillisdemokraatit (1). Maakuntavaltuuston puheenjohtajisto osallistuu maakuntahallituksen kokouksiin. Lisäksi maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) puheenjohtajalle on myönnetty läsnäolo- ja puheoikeus maakuntahallituksen kokouksiin.

Maakuntahallitus valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset. Maakuntahallitus valmistelee ja tekee esitykset maakuntavaltuustolle keskeisistä strategisista asiakirjoista ja suunnitelmista, liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä muista valtuustokäsittelyyn menevistä asioista. Lisäksi maakuntahallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta. Kokouksia se pitää noin kerran kuukaudessa.

MYR (maakunnan yhteistyöryhmä) on liiton johdolla toimiva maakunnallinen yhteistyöelin. MYR:stä säädetään laissa alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta. MYR:n tehtävänä on aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittaminen. MYR:ssä ovat edustettuina alueen kunnat ja maakunnan liitto, ohjelmia rahoittavat tai muutoin MYR:n tehtävien kannalta merkittävät valtionhallinnon edustajat sekä alueen kehittämisen kannalta keskeiset muut tahot. Maakuntahallituksen puheenjohtaja voi osallistua MYR:n kokouksiin. MYR:llä on viranomaisten edustajista koostuva sihteeristö.

Muita liiton johdolla toimivia työryhmiä ovat muun muassa **maakunnallinen liikennejärjestelmätyöryhmä**, jonka tehtävänä on ohjata ja seurata liikennejärjestelmäsuunnitelman (LJS) toteuttamista. **Tulevaisuusryhmä** puolestaan koostuu kuntien, valtion, elinkeinoelämän sekä tutkimus- ja koulutussektorin edustajista. Se seuraa ja analysoi alueellisia kehitysnäkymiä sekä antaa syötteitä viranomaisten ja kehittäjien strategiaprosesseihin ja suunnittelutyöhön.

1.3 Liiton toimisto

Liiton toimisto toimii luottamushenkilöhallinnon alaisuudessa maakuntajohtajan johdolla. Liiton ydintehtävät jakautuvat seuraaviin kokonaisuuksiin: kehittäminen ja rahoitus, alueiden käyttö ja liikenne, kansainvälistyminen, innovaatiot ja ennakointi, kulttuuri, hallinto sekä johtaminen ja strateginen yhteistyö.

Toimiston johtoryhmän muodostavat vastuualueiden johtajat, viestintäpäällikkö ja johtoryhmän sihteerinä toimiva hallintosuunnittelija. Etelä-Pohjanmaan liiton toimistossa työskentelee yhteensä 33 henkilöä (1.9.2023), joista 24 on vakinaisessa

virka- tai työsuhteessa ja 9 on määräaikaista. Henkilöstö tekee työtään maakuntavaltuuston ja -hallituksen linjausten mukaisesti. Liitossa noudatetaan tasavertaista henkilöstöpolitiikkaa. Toiminnan tavoitteita ja ajankohtaisia asioita käydään läpi koko henkilöstön kesken vähintään kuukausittain henkilöstökokouksissa ja kahdesti vuodessa suunnittelupäivissä. Lisäksi tehtäväalueet pitävät säännöllisesti omia palaveriaan.

Henkilöstön koulutusta suunnataan erityisesti liiton tehtävien edellyttämään osaamiseen. Henkilöstön työssäjaksamista edesautetaan monipuolisella tyky-toiminnalla ja muilla toimenpiteillä. Työnantaja tukee henkilöstön omatoimista liikunta- ja kulttuuriharrastusta tarjoamalla tyky-seteleitä työkyvyn ylläpitämiseksi ja työviihtyvyyden lisäämiseksi. Työhyvinvoinnin edistämiseksi toimitaan henkilöstösuunnitelman linjausten ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti.

1.3.1 Kehittäminen ja rahoitus

Kehittämisen ja rahoituksen tehtäväalue toimii elinvoiman ja osaamisen edistämistehtävissä ennen muuta toimintojen mahdollistajana, aktivoijana ja toimintaedellytysten luojana. Tehtäväalue tekee tiivistä yhteistyötä kuntien, ELY-keskuksen ja TKI-toimijoiden kanssa.

Etelä-Pohjanmaan liitto on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa välittävä toimielin kahdessa rahastossa, Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). Liitto huolehtii siitä, että rahoitus-, maksatus- ja jatkotoimenpidetehtävät hoidetaan lakien ja asetusten sekä hallinto- ja valvontajärjestelmän (HVJ) kuvauksen mukaisesti. Jatkotoimenpidetehtävät, kuten esimerkiksi takaisinperinnät, hoidetaan Etelä-Pohjanmaan liiton rahoittamien hankkeiden osalta liittojen välisen sopimuksen mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan liitossa.

Etelä-Pohjanmaalla on kuluvalle EU-ohjelmakaudella käytettävissä runsaasti hankerahoitusta, joten hanketoimijoiden aktivointi ja koulutus sekä erilaisista mahdollisuuksista informoiminen ovat edelleen tärkeässä roolissa. Vuosi 2024 on alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa tiivis toteutusvuosi. Valtakunnallinen EURA2021-tietojärjestelmä on toivon mukaan saatu viimein kaikilta osin kuntoon. Kehittämisen ja rahoituksen tehtäväalueen henkilöstön tehtäviin kuuluu määräajoin avattavien hankehakujen valmistelu, hakuinfojen järjestäminen, rahoituspäätösten valmistelu sekä hankkeiden ohjaus ja seuranta.

Vuonna 2024 ovat käynnissä myös keskustelut ja vaikuttamistyö liittyen vuonna 2028 vaihtuvaan EU-ohjelmakauteen. Tavoitteena on turvata hyvä alue- ja rakennepolitiikan rahoitus Etelä-Pohjanmaalla myös tulevaisuudessa. Työtä tehdään yhdessä etenkin Länsi-Suomen liittojen ja Länsi-Suomen Brysselin toimiston kanssa.

Käytössä olevaa kansallista aluekehitysrahoitusta suunnataan maakuntaohjelmassa ja älykkään erikoistumisen strategiassa tehtyjen valintojen mukaisesti.

Kehittämisen ja rahoituksen tehtäväalueella on valmisteluvastuu maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) ja sen sihteeristön toiminnoista. MYR käsittelee maakunnalliset, merkittävät strategiat ja suurimmat alue- ja rakennepolitiikan rahastojen hankkeet sekä hyväksyy alue- ja rakennepolitiikan rahastojen alueelliset rahoitussuunnitelmat.

Kehittämisen ja rahoituksen tehtäväalueella huolehditaan strategisesta aluekehittämisen suunnittelusta ja siihen liittyvien lakisääteisten asiakirjojen laadinnasta, toteutuksesta ja seurannasta. Vuonna 2024 valmistuu maakuntaohjelman 2022-2025 arviointi. Uuden vuosia 2026-2029 koskevan maakuntaohjelman valmistelu on käynnissä, ja työhön osallistetaan monipuolisesti eteläpohjalaisia toimijoita.

Nykyisen aluekehityslain mukaan maakuntien liitot käyvät vuosittain aluekehittämiskeskustelut valtioneuvoston kanssa. Näihin keskusteluihin liittyvää valmistelutyötä koordinoidaan aluekehittämisen tehtäväalueelta. Vuoden 2024 aluekehittämiskeskustelut järjestetään maakuntakohtaisina.

1.3.2 Alueiden käyttö ja liikenne

Alueiden käyttö ja liikenne -tehtäväalue edistää maakunnan elinvoimaisen ja toimivan aluerakenteen ja kestäväan ympäristön kehittymistä. Tehtäväalue laatii ja ylläpitää maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisia maakuntakaavoja ja edistää niiden toteuttamista. Tehtäväalue vastaa myös maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinnasta ja liikennejärjestelmätöön koordinoinnista sekä ilmastotyöstä. Suunnitelmien tueksi tehtäväalue tuottaa tietoa yhdyskuntarakenteen, ympäristön ja liikennejärjestelmän tilasta paikkatietomenetelmiä hyödyntäen.

Käynnissä oleva laaja työ Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamiseksi on vuonna 2024 edennyt kaavaehdotusvaiheiden kautta maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 käsittelee aluerakennetta, energiantuotantoa ja luonnonvaroja, liikennettä ja teknisen huollon verkostoja, viherrakennetta sekä kulttuuriympäristöjä. Toimintavuosi 2024 on hyvin tiivis maakuntakaavan valmisteluvuosi tähdäten kaavan hyväksymiskäsittelyyn samana vuonna. Maakuntakaavan laadinnan suunnitteluperiaatteina ovat avoin vuorovaikutus, strategisuus, mahdollistavuus ja ilmastokestävyys. Jatkossa maakuntakaavaprosessi sidotaan maakuntavaltuuston toimikausiin siten, että tulevaisuudessa kaavaa uudistetaan tarvittavilta osin valtuustokausittain.

Maakunnan sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden kehittäminen ympäristön ja ihmisten kannalta kestävästi on Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmätyn ydintä. Toimivalla liikennejärjestelmällä huolehditaan niin ihmisten hyvinvoinnista kuin elinkeinoelämän kilpailukyvyistä. Liikennejärjestelmien kehittämisessä panostetaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen, kolmen pohjalaismaakunnan ja Länsi-Suomen maakuntien väliseen yhteistyöhön.

Toimintavuonna 2024 liikenneverkon kehittämisinvestointien kohdistuminen maakuntaan sekä perusväyläpidon tilanteen parantaminen on toiminnan painopisteessä. Toteutusvalmiiden investointien osalta työtä jatketaan niiden saamiseksi Väyläverkon investointiohjelmaan ja sen myötä rakenteille.

Tärkeimpänä painotuksena ilmasto- ja elinkeinokehittämisen näkökulmasta on panostettava edelleen raideliikenteen kehittämiseen kaikilla maakunnan rataosuuksilla. Tämä edellyttää investointien lisäksi niin ratainfrastruktuurin, asema-alueiden kuin uusien raideliikenteen toimintamallien kehittämistä.

Toimintavuoden aikana liikenteen edunvalvonnassa painotetaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määritellyjä kärkihankkeita. Väyläverkon investointiohjelmaan ja Etelä-Pohjanmaan tärkeiden hankkeiden toteuttamiseen vaikutetaan. Pääradan kehittämisen osalta TEN-T-ydinverkkokäytävän laajennuksen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen on ensiarvoisen tärkeää. Valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä muuhun kansalliseen päätöksentekoon vaikuttamisessa jatketaan uudenlaisen tietotuotannon ja vaikuttajaviestinnän hyödyntämistä.

Toimintavuoden aikana Etelä-Pohjanmaan liiton kartta- ja paikkatietopalvelua kehitetään erityisesti maakuntakaavan laadinnan tukena. Tehtäväalue ylläpitää maakunnan kuntakaavoittajien ja rakennusvalvojien aktiivista verkostoitumista ja tiedonvaihtoa.

Ympäristön osalta suurimmat haasteet liittyvät ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymiseen. Ilmastotyössä korostuu toimijoiden aktiivinen yhteistyö pitkän aikavälin ilmastotavoitteiden eteen. Tiekartan toimenpiteiden toteutuksen ja seurannan tueksi perustetun maakunnallisen ilmasto- ja kiertotalousryhmän koordinointi ja toiminnan kehittäminen on tehtäväalueen vastuulla. Tehtäväalueen vetovastuulla toimii myös liiton ilmastoryhmä. Ilmastokestävä Etelä-Pohjanmaa -hankkeessa (EAKR-rahoitus) on keskeistä ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistäminen sekä vaikuttavan alueellisen ilmastoviestinnän toteuttaminen, sisältäen viestintään liittyvän tuen ja neuvonnan kunnille. Luonto- ja kulttuuriympäristöjen kehittämisessä tehtäväalueen asiantuntijat toimivat aktiivisesti valtakunnallisissa ja maakunnallisissa verkostoissa.

1.3.3 Kansainvälistyminen

Huomisen lakeus -maakuntastrategia antaa raamit kansainvälistymisen tehtäväalueen työlle. Tehtäväalue kokoaa yhteen maakunnan toimijoita ja tukee niiden kansainvälistymistä. Tehtäväalue on aktiivinen valikoiduissa kansainvälisissä verkostoissa ja välittää niiden kautta avautuvia mahdollisuuksia maakuntaan. Tehtäväalue toteuttaa kansainvälisiä hankkeita milloin se on erityisesti perusteltua.

Euroopan unionin ohjelmakauden 2021–2027 toimeenpanon edistäminen maakunnassa myös kansainvälisen yhteistyön kannalta on vuoden 2024 keskeinen tehtävä. Sitä toteutetaan informaatio- ja koulutustilaisuuksien ja rahoitushakuneuvonnan kautta yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Tehtäväalue osallistuu aktiivisesti Interreg Auroran toimielinten ja Itämeren alueen Interreg-ohjelman kansallisen ryhmän työskentelyyn.

Yleistä Euroopan unionia koskevaa tiedotustehtävää hoitaa Etelä-Pohjanmaan liitossa toimiva Europe Direct -tiedotuspiste. Sen rahoitus jatkuu ainakin vuoteen 2025 saakka. EU-tietokeskuksen tehtävänä on tiedottaa paikallisesti Euroopan unioniin liittyvistä asioista, kuten EU:n toimista, ohjelmista ja painopisteistä. Tiedotusta tehdään tapahtumissa, oppilaitoksissa, sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla sekä julkaisemalla EU-uutiskirjeitä. Tehtäviin kuuluu myös alueellisen EU-keskustelun edistäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja kansalaisten osallistaminen siihen.

Euroopan unionin suuntaan tehtävää yhteistyötä ja edunvalvontaa tukee Länsi-Suomen maakuntien yhteinen Eurooppatoimisto (WFEO). Tehtäväalue tekee tiivistä ja aktiivista yhteistyötä toimiston kanssa.

Tiivistä sidosryhmäyhteistyötä tehdään myös vuonna 2022 valmistuneen Etelä-Pohjanmaan maahanmuutto-ohjelman tavoitteiden toteuttamisessa. Kansainvälistymisen tehtäväalue raportoi ohjelman toteutumisesta maakuntahallitukselle vuosittain.

Kansainvälistymisen toimintaohjelman arvioinnin pohjalta tuotetaan yhteistyössä kuntien, asiantuntija- ja yrityspalveluorganisaatioiden kanssa vuoden 2024 aikana strategisempi asiakirja. Siinä kuvataan maakunnan kansainvälistymisen tilanne ja määritellään tahtotila. Se korvaa aiemman laajan kansainvälistymisen toimintaohjelman.

Kansainvälinen verkostoyhteistyö jatkuu eHealth for Regions ja ECHAlliance (terveysteknologia), ERNACT (digitalisaatio) ja ERIAFF (agro- ja biotalous) -verkostoissa sekä Länsi-Suomen Eurooppa-toimiston (WFEO) kanssa. Etelä-Pohjanmaa on mukana neljässä Euroopan komission Älykkään erikoistumisen maatalous- ja ravitsemusalan teemaverkostossa ja johtaa ERIAFF-verkoston "Food Systems" -työryhmää. Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Etelä-Pohjanmaan liiton yhteistyöllä.

Etelä-Pohjanmaan liitossa jatkuu neljä kansainvälistä Interreg Europe -ohjelman rahoittamaa ja yksi Erasmus+-ohjelman rahoittama hanke. Lisäksi Etelä-Pohjanmaan liitto on vuoden 2023 aikana osallistunut kolmeen Interreg Europe ja kahteen Interreg Itämeri -rahoitusohjelman hakemukseen. Yhdessä Interreg Europe -ohjelman hakemuksessa liitto on johtava partneri. Mikäli hankkeet saavat rahoituksen, ne käynnistyvät vuoden 2024 aikana.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteuttaa vuonna 2024 seuraavia kansainvälisiä hankkeita:

VIDEOTEACH (Erasmus+) 06/2024 saakka; päätavoitteena on kehittää ammatillisten opettajien digitaalista osaamista ja edistää videoiden hyödyntämistä digitaalisen opetuksen päävälineenä ammatillisessa opetuksessa erityisesti maaseutualueilla.

DETOCS (Interreg Europe); päätavoitteena on tukea matkailualan elpymistä kestävästi ja vähähiilisesti koronapandemian ja energiakriisin jälkeen.

BLOWIND (Interreg Europe); päätavoitteena on luoda yhteinen lähestymistapa tuulivoiman käyttöönoton suunnitteluun, edistää tuulivoiman sosiaalista hyväksyttävyyttä ja tukea sen käyttöönoton laajenemista.

CDR EUROPE (Interreg Europe); päätavoitteena on kannustaa yrityksiä ottamaan huomioon sosiaaliset, taloudelliset, teknologiset ja ympäristöön liittyvät osatekijät digitaalitekniikan ja -prosessien tuotannossa ja käytössä.

CODIL (Interreg Europe); päätavoitteena on koronan jälkeen auttaa alueita päivittämään innovaatiopolitiikkaansa välineistöä niin, että ne tukevat menestyksekkäasti syntyvässä olevaa hajautetuissa tiimeissä tapahtuvaa innovointia sekä sen keskeistä tekijää, osaavia ja liikkuvia tietotyöntekijöitä.

1.3.4 Innovaatiot ja ennakointi

Etelä-Pohjanmaan liitto on merkittävä alueellisen tiedon tuottaja ja tulkitseja. Maakunnallista tulevaisuustyötä hyödynnetään alueen kehittämisessä, päätöksenteossa ja edunvalvonnassa. Tulevaisuustyössä valitaan vuosittain muutama tarkemmin tarkasteltava ilmiö, joista tuotetaan aineistoa, herätetään keskustelua ja järjestetään tilaisuuksia. Olennainen osa tulevaisuustyöstä liittyy osaamisen ennakointiin, jossa liitto taustoittaa maakunnallisia tarpeita. Tehtäväalueelta organisoidaan maakunnallisen tulevaisuustyön toimintaa.

Tehtäväalue ylläpitää aluekehityksen tilannekuvaa ja vastaa tiedontuotannosta. Tulevaisuustyön ytimeen kuuluvat skenaariotyö ja pitkän tähtäimen maakuntasuunnitelman laadinta yhteistyössä muiden tehtäväalueiden kanssa. Aluekehityksen seuranta, osaamistarpeiden ennakointi ja osallistuminen maakunnan koulutuksen kehittämiseen ovat vuoden 2024 toiminnan keskiössä.

Tehtävääalue toimii aktiivisesti valituissa TKI-verkostoissa, kuten Suomen kasvukäytävä -verkostossa, tulevaisuusryhmässä sekä maakuntien liittojen tilasto- ja tutkimusvastaavien verkostossa. Tehtävääalue osallistuu yhteistoiminnassa aluekehittämisen tehtävääalueen kanssa valtioneuvoston kanssa vuosittain käytäviin aluekehittämiskeskusteluihin.

Liiton tietotuotannon tehtävänä on tuottaa liiton ja sen keskeisten sidosryhmien (esim. kunnat, kuntien ja liiton luottamushenkilöt, kuntien virkamiesjohto, tiedotusvälineet, hankkeet) toimintaa tukevaa tilasto- ja muuta aineistoa. Tätä varten liitto ylläpitää verkkosivujensa yhteydessä olevaa tilasto- ja ennakoitietosivustoa ja toimittaa erillisiin toimeksiantoihin ja tiedusteluihin perustuvaa aineistoa eri sidosryhmille.

Tehtävääalueella edistetään tietoliikenne- ja laajakaistayhteyksien rakentamista maakunnassa mm. Etelä-Pohjanmaan tietoliikenteen kehityssuunnitelma -hankkeessa. Hankkeen toteutusaika on 1.6.2022 – 31.5.2024.

Tehtävääalue vastaa myös liiton oman tuotannon hankkeiden hallinnoinnista.

1.3.5 Kulttuuri

Kulttuurin tehtävääalueella tehdään töitä erityisesti kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) tavoitteiden toteuttamiseksi alueen kunnissa. Kehittämisen keskiössä ovat taiteen ja kulttuurin alueellinen saatavuus ja saavutettavuus sekä kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistäminen. Tärkeässä roolissa ovat myös kulttuuriperinnön monipuolisen käytön edistäminen ja tunnettuuden lisääminen.

Asetettujen tavoitteiden toteutumista edistetään muun muassa vahvalla viestinnällä, toimijoiden kouluttamisella, kulttuurin rahoitusmahdollisuuksista tiedottamalla sekä kulttuuritoimijoiden toimintaedellytysten tukemisella.

Vuoden 2024 yhtenä tärkeimpänä toimenpiteenä on paikkansa vakiinnuttanut kulttuurifoorumi sekä kulttuurin teemalliset verkostotilaisuudet, jotka tukevat kulttuurin alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä. Maakunnallisen kulttuuristrategian toteuttamisessa keskitytään edelleen kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen. Hyvinvointialueen käynnistymisvaiheessa edistetään maakunnalliseen kulttuurihyvinvointisuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden integroitumista osaksi monialaista yhteistyötä. Käynnistämme myös uuden kulttuuristrategian valmistelun vuoden 2024 aikana.

Lisäksi tehtävääalueella toteutetaan ja valmistellaan maakunnallisia ja kansainvälisiä kulttuurihankkeita. Etelä-Pohjanmaan liiton toteuttama, kaksivuotinen alueellinen kulttuurin kehittämistehtävä Kulttuurin paikka II on käynnissä vuoden 2024 loppuun saakka. Tehtävässä luodaan muun muassa opas kuntien kulttuuritoiminnan tueksi.

1.3.6 Hallinto

Etelä-Pohjanmaan liiton hallintopalvelujen tehtäväalue tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, vastaa asiakirjahallinnosta ja kirjaamon toiminnasta sekä huolehtii liiton tietohallinnosta ja siihen liittyvistä tukipalveluista. Liiton päätöksentekoon ja johtamiseen liittyvät kokoushallinnolliset tehtävät ovat myös oleellinen osa hallinnon tehtäväkokonaisuutta. Hallinnon tehtäväalue vastaa myöskin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman maksatustehtävistä ohjelmakaudella 2021-2027.

Hallinnon tehtäväalue ylläpitää ja kehittää tukitoimintoja, jotka mahdollistavat liiton lakisääteisten tehtävien tehokkaan hoitamisen. Tavoitteena on myös valvoa tiedonhallinnan ja talouden riskejä sekä edistää henkilöstön terveyttä, hyvinvointia ja tasa-arvoa.

Palvelut tuotetaan pääosin omana työnä käyttäen apuna ostopalveluja. Merkittävien ulkopuolelta hankittavien kokonaisuuksien osalta ovat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, jotka ostetaan Seinäjoen kaupungilta. Tämä tuo merkittäviä taloudellisia säästöjä, varmuutta toiminnan jatkuvuuteen ja lisää asiantuntemusta. Järjestely mahdollistaa myös hallinnon oman henkilökunnan tehokkaamman käytön liiton muun henkilöstön tukitoimintaan.

Tietohallinnossa käytetään ulkopuolista toimijaa tukemaan liiton jokapäiväistä työtä. Tavoitteena on turvata toimivat ja tehokkaat rutiinit sekä valmiudet vastata uusiin tietohallinnon vaatimuksiin.

1.3.7 Johtaminen ja strateginen yhteistyö

Maakunnallista edunvalvontaa tehdään laaja-alaisessa yhteistyössä kuntien ja alueen sidosryhmien kanssa. Etelä-Pohjanmaan liiton edunvalvonnan tavoitteita määritellään vuosittain ja niiden toteutumista tarkastellaan maakuntahallituksessa kaksi kertaa vuodessa. Edunvalvonnassa tehdään myös tiivistä yhteistyötä naapurimaakuntien kanssa.

Liiton työntekijät ja luottamushenkilöt pitävät aktiivisesti yhteyttä alueensa kansanedustajiin sekä päätöksiä valmisteleviin virkamiehiin. Tämän työn tukena toimii liiton toimiston edunvalvontatiimi maakuntajohtajan ja yhteyspäällikön vetovastuulla. Työhön sisältyy vaikuttamista eduskunnassa, ministeriöissä, Euroopan unionin tasolla sekä kansainvälisillä foorumeilla.

Vuonna 2024 tavataan säännöllisesti niin Etelä-Pohjanmaan, Vaasan vaalipiirin kuin myös Länsi-Suomen alueen kansanedustajia. Lisäksi jatketaan kansanedustajien avustajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Pohjalaismaakuntien

(EP, ÖB, KP) yhteinen työvaliokunta muodostuu maakuntahallitusten ja -valtuustojen puheenjohtajistoista.

Kuntayhteistyö on olennainen osa liiton toimintaa kaikilla tehtäväalueilla. Liitto kutsuu kuukausittain kuntajohtajat koolle ajankohtaisten asioiden tiimoilta ja yhteisiä kunnallisjohdon kokouksia pidetään 2–3 kertaa vuodessa.

Liitto toimii aluekehittämisen luotettavana kumppanina ja ottaa verkostojohtajuutta toimialalleen liittyvissä asioissa. Niin sidosryhmäsuhteissa kuin edunvalvonnassa luottamushenkilöitä osallistetaan aktiivisesti ja ajankohtaisista asioista tiedotetaan säännöllisesti.

Etelä-Pohjanmaan liitto jatkaa vuonna 2024 Etelä-Pohjanmaan korkeakoulutoiminnan tukemista budjettivaroin aikaisempien vuosien summalla (100 000 euroa). Kuntarahoitusta suunnataan korkeakoulutoiminnan tukemiseen ja korkeakoulutuksen kehittämiseen.

Viestintä

Liiton viestintä tukee organisaation päämääriä ja tuo maakunnallisia tavoitteita esille monikanavaisesti. Viestinnän peruspilareita ovat monikanavainen viestiminen liiton toiminnasta ja maakunnan päätöksenteosta.

Vuonna 2024 viestintä keskittyy erityisesti vaikuttavuusviestinnän kehittämiseen. Viestintää kehitetään kokonaisvaltaisesti siten, että liiton toiminnan vaikuttavuus välittyy aiempaa selvemmin viestinnässä. Henkilöstöä osallistetaan tähän prosessiin ja tuetaan oman työn vaikuttavuuden hahmottamisessa.

Liiton viestintä osallistuu myös maakunnan imagon kehittämistyöhön käsittelemällä Etelä-Pohjanmaan positiivisia ja ainutlaatuisia piirteitä sisällöissään. Aluekehityksen vaikuttavuuden näkyväksi tekeminen tukee tätä tavoitetta.

2. STRATEGISET TAVOITTEET

Liitto on määrittänyt talousarviovuodelle 2024 alla olevat strategiset tavoitteet ja mittarit. Tavoitteet kietoutuvat liiton ydintehtävien ympärille ja ovat mittakaavaltaan strategisia ja merkittäviä aluekehitysviranomaisen toimialalle kuuluvia tavoitteita, joissa onnistuminen vie liiton toimintaa ja maakunnan menestystä eteenpäin. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan tarkempien mittareiden avulla ja niistä raportoidaan sekä maakuntavaltuustolle että -hallitukselle.

1) Tavoite: Tieto Etelä-Pohjanmaan aluekehityksen tilasta on lisääntynyt ja vaikuttavuus on parantunut

Mittari / seurantatapa 2024:

- Maakunnan tilaa luotaavat analyysit ja tilastot (määrälliset mittarit: innovaatiotoiminnan tilannekuvan valmistuminen ja sen esittely liiton luottamushenkilöelimissä ja sidosryhmissä)
- Osallistuminen ennakointia, tulevaisuustyötä ja edunvalvontaa koskevien verkostojen toimintaan aktiivisesti
- Laajemman tulevaisuusfoorumin järjestäminen ja katsauksia maakunnan tulevaisuuden näkymistä (määrälliset mittarit: 3–4 kpl tilannekuva Teamsia, 3 kpl Etelä-Pohjanmaan tulevaisuusryhmän tapaamisia)

2) Tavoite: Maakunnallisia edunvalvonnan tavoitteita on saatu vietyä eteenpäin

Mittari / seurantatapa 2024:

- Edunvalvontasuunnitelman toimenpiteiden edistämiseksi on tehty vaikuttavaa edunvalvontatyötä (määrällisiä mittareita: edunvalvontasuunnitelman laatiminen ja sen välipäivitys, suunnitelman toimenpiteiden eteneminen ja onnistuminen, tapaamiset ministeriöiden ja kansanedustajien kanssa, edunvalvontatilaisuuksien järjestäminen, yhteistyö muiden maakuntien kanssa, lausunnot, kannanotot)
- Liikenne 12 -ohjelmaan sekä Väylän suunnittelu- ja investointiohjelmaan on saatu kirjauksena Etelä-Pohjanmaalle tärkeitä sisältöjä

- 3) Tavoite: Etelä-Pohjanmaalla on hyödynnetty tehokkaasti mittavat alue- ja rakennepolitiikan kehittämismäärät ja maakunnassa on käynnistynyt entistä vaikuttavampia kehittämiskokonaisuuksia**

Mittari / seurantatapa 2024:

- EAKR- ja JTF-varojen sidonta-aste
- Rahoitusta hyödyntäneiden organisaatioiden määrä
- Rahoitettujen hankkeiden kohdentuminen maakunnan kehittämiskärkiin ja teemallisten kehittämiskokonaisuuksien syntyminen

- 4) Tavoite: Maakunnan tulevaisuuden kehittämistavoitteiden asettaminen osallistavin menetelmin on käynnissä**

Mittari / seurantatapa 2024:

- Maakuntaohjelma 2022–2025 arviointi on tehty ja tuloksista raportoitu
- Maakuntaohjelman 2026–2029 valmistelu on loppusuoralla. Ohjelmatyöhön on osallistunut suuri joukko toimijoita eri puolilta maakuntaa niin läsnä- kuin etämenetelmin.
- Kulttuuristrategian valmistelutyö on käynnistynyt. Prosessi on osallistanut sekä sitouttanut mukaan monipuolisesti toimijoita.

- 5) Tavoite: Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on edennyt kaavaehdotusten kautta hyväksymiskäsittelyyn**

Mittari / seurantatapa 2024:

- Maakuntakaavan laadinta on edennyt suunnitellusti ja MRL:n mukaisesti kaavaehdotuksen viranomais- ja julkiseen kuulemiseen (määrällisiä mittareita: maakuntahallituksen ja kaavan ohjausryhmän käsittelyt, nähtävillä olo, kuulutukset, vuorovaikutustilaisuuksien, lausuntojen ja mielipiteiden määrä)
- Maakuntakaava on edennyt maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn

6) Tavoite: Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmää on kyetty kehittämään ja ilmastonmuutoksen torjuntatoimia on viety eteenpäin

Mittari / seurantatapa 2024:

- Maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman sekä ilmasto- ja kiertotaloustiekartan toimenpiteitä on käynnistetty ja viety suunnitelmallisesti eteenpäin.
- Yhteistyö liikennehankkeiden eteenpäinviemiseksi on tiivistynyt pohjalaismaakuntien ja Länsi-Suomen maakuntien kesken sekä on vaikutettu aktiivisesti valtakunnallisiin liikenneprosesseihin (mm. Liikenne12, Väylän suunnittelu- ja investointiohjelma)

7) Tavoite: Eteläpohjalaiset toimijat ovat kansainvälisesti haluttuja yhteistyökumppaneita

Mittari / seurantatapa 2024:

- Vuoden aikana maakunnassa käynnistyvät uudet kansainväliset hankkeet
- Kansainvälistä vuorovaikutusta ja tietämystä lisänneet tilaisuudet
- Maakunnan toimijoiden osallistuminen kansainvälisiin verkostoihin

8) Tavoite: Henkilökunnan työhyvinvointi on hyvällä tasolla

Mittari / seurantatapa 2024:

- Työhyvinvointikyselyn tulokset on arvioitu ja kehittämistoimet sen pohjalta tarvittaessa käynnistetty
- Kehityskeskustelut on toteutettu kattavasti ja niissä esiin nousseisiin asioihin on tartuttu
- Työterveydenhuollon palvelut toimivat vaaditulla tavalla
- Liikunta- ja kulttuurisetelien käyttö on hyvällä tasolla
- Liiton työkulttuuri- ja käytännöt tukevat työntekijöiden jaksamista ja hyvinvointia

3. TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025– 2026

3.1 Yleisperustelut ja sitovuustaso

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota, johon on sisällytettävä käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvio muodostuu Etelä-Pohjanmaan liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Talousarviossa esitetään talouslukujen lisäksi toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit talousarviovuodelle.

Etelä-Pohjanmaan liiton talousarvioehdotus vuosille 2024–2026 sitoo talousarviovuoden 2024 osalta maakuntavaltuustoa nettotuloksen osalta. Talousarvioehdotus ei sisällä investointeja, joten investointiosaa ei esitetä.

3.2 Käyttötalouden kuvaus

Käyttötalousosan toimintatuloista jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2024 ovat yhteensä 2 884 139 euroa. Jäsenkuntakohtaiset maksuosuudet määräytyvät verovuoden 2022 kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöverokertymien suhteen mukaisesti. Taloussuunnitelmavuosina 2025 ja 2026 kuntien maksuosuuksia tarkastellaan tulevien talousarvioprosessien yhteydessä.

3.3 Talousarviotaulukot

3.3.1 Tuloslaskelma

	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot	3 469 186	3 433 342	3 433 342
Myyntitulot	2 885 139	2 942 842	2 942 842
Maksutulot			
Tuet ja avustukset	583 547	490 000	490 000
Muut toimintatulot	500	500	500
Toimintamenot	3 510 817	3 430 000	3 478 200
Henkilöstömenot	2 227 990	2 160 000	2 203 200
Palvelujen ostot	909 527	915 000	920 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	46 300	45 000	45 000
Muut toimintamenot	327 000	310 000	310 000
Toimintakate	-41 631	3 342	-44 858
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0
Korkotulot			
Muut rahoitustulot			
Korkomenot			
Muut rahoitusmenot			
Vuosikate	-41 631	3 342	-44 858
Poistot ja arvonalentumiset			
Sumu-poistot			
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
Tilikauden tulos	-41 631	3 342	-44 858
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)			
Tilikauden yli-/alijäämä	-41 631	3 342	-44 858
Kertynyt yli-/alijäämä	1 447 347	1 450 688	1 405 830

3.3.2 Investointiosa

Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025 ja 2026 eivät sisällä investointeja, joten investointiosaa ei laadita.

3.3.3 Rahoitusosa

VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Tulorahoitus	-41 631	3 342	-44 858
Vuosikate	-41 631	3 342	-44 858
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauuserät			
Investoinnit	0	0	0
Käyttöomaisuusinvestoinnit			
Rahoitusosuudet investointeihin			
Käyttöomaisuuden myyntitulot			
Käyttöomaisuuden vars. myyntitulot			
Käyttöomaisuuden vars. myyntivoitot/-tappiot			
NETTOKASSAVIRTA	-41 631	3 342	-44 858

4. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET

JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET 2024/ PERUSTEENA KUNTIEN TILITETYT VEROTULOT VUODELTA 2022

KUNTA	VEROTULOT 2022			Yhteensä	MAKSUOSUUS 2024 (yht.)	MAKSUOSUUS 2023 (yht.)	MUUTOS	
	Kunnallis verot	Yhteisö verot	Kiinteistö verot				€	%
ALAJÄRVI	24 585 441	2 063 051	2 182 097	28 830 589	119 157,53	122 094,44	-2 936,91	-2,41
ALAVUS	28 373 128	2 590 169	2 638 134	33 601 431	138 875,53	142 916,28	-4 040,75	-2,83
EVIJÄRVI	6 787 011	669 419	740 082	8 196 512	33 876,38	34 351,65	-475,27	-1,38
ILMAJOKI	38 368 569	2 109 758	2 777 076	43 255 403	178 775,63	178 940,93	-165,30	-0,09
ISOJOKI	5 322 930	715 482	944 743	6 983 155	28 861,55	28 126,15	735,40	2,61
ISOKYRÖ	13 740 418	884 566	897 464	15 522 448	64 154,66	62 253,07	1 901,58	3,05
KARIJOKI	3 191 871	348 020	281 784	3 821 675	15 795,08	16 235,83	-440,76	-2,71
KAUHAJOKI	37 362 873	4 294 458	3 507 382	45 164 713	186 666,86	191 520,25	-4 853,39	-2,53
KAUHAVA	45 309 125	3 442 564	3 820 378	52 572 067	217 281,63	220 462,31	-3 180,68	-1,44
KUORTANE	9 401 297	676 178	887 488	10 964 963	45 318,46	46 024,14	-705,68	-1,53
KURIKKA	56 011 986	4 121 436	4 712 502	64 845 924	268 009,78	273 798,41	-5 788,62	-2,11
LAPPAJÄRVI	7 687 442	636 571	933 790	9 257 803	38 262,73	40 967,03	-2 704,31	-6,60
LAPUA	44 889 858	2 745 372	2 931 611	50 566 841	208 993,98	207 481,75	1 512,24	0,73
SEINÄJOKI	227 407 455	17 093 359	26 463 193	270 964 007	1 119 900,84	1 096 793,99	23 106,85	2,11
SOINI	4 717 363	936 638	609 652	6 263 653	25 887,83	25 660,81	227,02	0,88
TEUVA	14 188 361	923 370	1 242 925	16 354 656	67 594,19	68 322,69	-728,50	-1,07
VIMPELI	8 448 741	621 233	770 535	9 840 509	40 671,06	42 130,83	-1 459,77	-3,46
ÄHTÄRI	17 285 680	1 563 734	1 971 969	20 821 383	86 055,28	86 058,43	-3,14	0,00
YHTEENSÄ	593 079 549	46 435 378	58 312 805	697 827 732	2 884 139	2 884 139,00	0	0,00

lähde: veronsaajien palvelu 6.9.2023

www.eplitto.fi

Kampusranta 9 C / PL 109 / 60101 Seinäjoki

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Regional Council of South Ostrobothnia